

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Pyetjet në gjermanisht - W-Fragen und Ja/Nein-Fragen

Категорија на лекцијата: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni dy llojet e pyetjeve gjermane: pyetjet me fjalë pyetëse wer, was, wo, wann, warum, wie dhe pyetjet me po ose jo, ku folja qëndron në vendin e parë.

Pyetjet në gjermanisht - W-Fragen und Ja/Nein-Fragen

Përmbledhje e mësimit

Gjermanishtja ka dy lloje pyetjesh. Te **W-Fragen** fjalja nis me një fjalë pyetëse që fillon me w, kurse te **Ja/Nein-Fragen** fjalja nis drejtpërdrejt me foljen. Në të dyja rastet vendi i foljes është i përcaktuar rreptësisht.

Çfarë do të mësoni?

- Fjalët pyetëse më të përdorura dhe kuptimin e tyre.
- Rendin e fjalëve në të dyja llojet e pyetjeve.
- Përgjigjet me ja, nein dhe doch.
- Lakimin e welcher.

Fjalët pyetëse

Gjermanisht	Shqip	Pyet për	Shembull
wer	kush	personin (kryefjalë)	Wer kommt heute?
wen	kë	kundrinorin e drejtë	Wen siehst du?
wem	kujt	kundrinorin e zhdrejtë	Wem hilfst du?
was	çfarë	sendin	Was machst du?
wo	ku	vendin	Wo wohnst du?
wohin	për ku	drejtimin	Wohin gehst du?
woher	nga ku	prejardhjen	Woher kommst du?
wann	kur	kohën	Wann beginnt der Kurs?
warum	pse	shkakun	Warum lernst du Deutsch?
wie	si	mënyrën	Wie geht es dir?

Gjermanisht	Shqip	Pyet për	Shembull
wie viel / wie viele	sa	sasinë	Wie viele Bücher hast du?
welcher / welche / welches	cili / cila	zgjedhjen	Welches Buch liest du?

Kujdes: gjermanishtja i dallon qartë *wo* (ku ndodhesh), *wohin* (për ku shkon) dhe *woher* (nga vjen). Shqipja përdor *ku* për të tria, prandaj ky dallim duhet ushtruar posaçërisht.

Rendi i fjalëve

Lloji	Vendi 1	Vendi 2	Pjesa tjetër
W-Frage	fjala pyetëse	folja	kryefjala + të tjerat
Ja/Nein-Frage	folja	kryefjala	të tjerat
Fjali dëftore	kryefjala ose gjymtyrë tjetër	folja	të tjerat

Rregulli i përbashkët: te fjalia dëftore dhe te W-Frage folja e zgjedhur qëndron **në vendin e dytë**; te pyetja me po/jo ajo kalon **në vendin e parë**.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Wo wohnst du?

Shqip: Ku banon?

Gjermanisht: Warum lernst du Deutsch?

Shqip: Pse mëson gjermanisht?

Gjermanisht: Kommst du morgen?

Shqip: A vjen nesër?

Gjermanisht: Hast du Zeit?

Shqip: A ke kohë?

Përgjigjet

Pyetja	Përgjigjja	Shqip
Kommst du mit?	<i>Ja, ich komme mit.</i>	Po, vij.
Kommst du mit?	<i>Nein, ich komme nicht mit.</i>	Jo, nuk vij.
Kommst du nicht mit?	Doch , ich komme mit.	Po, sigurisht që vij.

Lakimi i welcher

Rasa	Mashkullore	Femërore	Asnjane	Shumës
------	-------------	----------	---------	--------

Nominativ	welcher	welche	welches	welche
Akkusativ	welchen	welche	welches	welche
Dativ	welchem	welcher	welchem	welchen

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Wo gehst du?	Wohin gehst du?	drejtimi kërkon <i>wohin</i>
Wo kommst du?	Woher kommst du?	prejardhja kërkon <i>woher</i>
Du kommst morgen?	Kommst du morgen?	folja në vendin e parë
Wann du kommst?	Wann kommst du?	folja menjëherë pas fjalës pyetëse
Ja si përgjigje pyetjeje mohore	Doch	kundërshtimi kërkon <i>doch</i>

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja e bën pyetjen me pjesëzën **a** ose thjesht me intonacion, pa e ndryshuar rendin: *Ti vjen nesër?* Gjermanishtja nuk e lejon këtë: rendi i fjalëve duhet të ndryshojë detyrimisht. Për më tepër, shqipja nuk ka një fjalë si *doch*.

Përmbledhje e shkurtër

- W-Frage: fjala pyetëse + folja + kryefjala.
- Ja/Nein-Frage: folja + kryefjala.
- *wo* = ku, *wohin* = për ku, *woher* = nga ku.
- Pyetjes mohore i përgjigjeni me *doch*.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Merrni një fjali dëftore dhe kthejeni në të dyja llojet e pyetjeve.
2. Ushtroni çiftin *wo* / *wohin* / *woher* me hartë përpara; lëvizja e bën rregullin të prekshëm.
3. Bëni pesë pyetje për një person që sapo e keni njohur, duke përdorur *Sie*.